

STORTINGET

Representantforslag 66 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk og Nisrin El Morabit

Dokument 8:66 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk og Nisrin El Morabit om å sette et tak på lederlønninger i staten tilsvarende statsministerens lønnsnivå

Til Stortinget

Bakgrunn

Store økonomiske forskjeller er gift for et samfunn. Det er derfor viktig at staten og offentlig eide bedrifter går foran som et godt eksempel. Lederlønninger øker forskjellene. Hele 149 ledere i staten har høyere lønn enn statsministeren, viser tall fra regjeringen. Dette er ufornuftig politikk som bidrar til et mer urettferdig samfunn.

Statsministeren og stortingspresidenten har de to fremste vervene i det offentlige Norge. Det lønnsnivået en velger å gi disse to posisjonene, er høyt, og det er naturlig at dette er det høyeste nivået for lederlønninger i staten. Virkeligheten er likevel en ganske annen. Det har fått utvikle seg en kultur der ledere i departementer og statlige virksomheter kan tjene mye mer enn statsministeren. Det er meningsløst.

Forslagsstillerne foreslår at det innføres et tak på lederlønninger i staten tilsvarende nivået på lønn og ytelser statsministeren får, og et tak på pensjonsordninger tilsvarende den som gjelder for statsministeren.

En rekke forhold må utredes i forbindelse med dette spørsmålet. En innføring av en slik maksimallønn må gjøres på ulike måter avhengig av hvilket arbeidsgiverforhold staten har overfor den enkelte arbeidsplass.

Inngåtte avtaler skal selvsagt overholdes. Dette forslaget vil dermed kun gjelde ved forhandlinger om nye avtaler.

I forvaltningen, statsforetak og heleide statlige selskaper vil det være mulig å innføre tak på lederlønninger direkte eller gjennom generalforsamlingen der det er aktuelt. I deleide statlige selskaper må statens utsendinger til generalforsamlingene instrueres om å stemme for de begrensningene som til enhver tid gjelder for lederlønninger.

Det er flere fordeler ved å innføre et rimelig tak på lederlønninger.

- Lederlønnsnivåene man har sett eksempler på, er urettferdig høye sammenlignet med andre folk som jobber i offentlig sektor. Dette undergraver solidariteten i samfunnet.
- Politiske partier og næringslivsledere maner ofte til moderasjon hos arbeidstakere i lønnsoppgjør. Moderasjonen må selvsagt også gjelde lederlønninger, særlig i staten, der dette enklest kan styres.
- Gode ledere er ikke motivert av lønn alene. Dessuten fører store lønnsforskjeller innad i en bedrift til at ledelsen blir fjernere fra de ansatte.
- Høye lederlønninger et sløseri med offentlige penger.

Statsministerens godtgjørelse er i dag på 1 631 346 kroner. I tillegg kommer andre naturalytelser og fordeler samt pensjon. På oppdrag fra Sosialistisk Venstreparti har Stortingets utredningsseksjon forsøkt å anslå den årlige verdien av statsministerens pensjonsordning. De kom fram til at den årlige verdien er på om lag 600 000 kroner. Det er naturlig at også lederne i staten underlegges en maksgrense på pensjon tilsvarende det gjeldende nivået på statsministerens godtgjørelse.

Videre har Stortingets utredningsseksjon sett på verdien av naturalytelser som statsministeren mottar,

for eksempel reise, bolig, kommunikasjonsutstyr m.m. Det må foretas en vurdering av om disse naturalytelsene skal inngå som en del av lederlønnstaket. For eksempel vil bruken av statsministerboligen ha en betydelig markedsverdi. Det er ikke gitt at dette bør inngå i en slik beregning av lederlønnstak, da statsministerboligen også fungerer som representasjonsbolig.

En maksimalgrense for ledergodtgjørelser i staten kan dermed oppsummeres som følger:

- Maksimal samlet godtgjørelse for ledere i staten og statlige bedrifter skal ikke overstige den godtgjørelsen statsministeren mottar. Naturalytelser som statsministeren mottar, kan, innenfor rimelighetens grenser, inngå i en slik beregning.

- Pensjonsordningen for ledere i staten og statlige bedrifter skal ikke overstige den årlige verdien av den pensjonsordningen som statsministeren mottar.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at taket på samlet godtgjørelse for ansatte i staten, inkludert eventuelle tillegg og pensjon, ikke skal være på et høyere nivå enn de ordningene som til enhver tid gjelder for statsministeren.

15. november 2017

Audun Lysbakken

Solfrid Lerbrekk

Nisrin El Morabit